

'Concernloket: pure tijdwinst'

HANS ALDERS, LOKETAMBASSADEUR:

Ieder bedrijf dat met verschillende overheden te maken heeft, kent het probleem: elke keer hetzelfde uitleggen, nooit meteen weten wat ze nodig hebben. Het Concernloket maakt daar een einde aan zegt Hans Alders.

Tekst: Remko Ebbers | Foto: Elmer Spaargaren

1. Een echt briljant idee is het niet: centraal informatie verzamelen. Is al die poeha wel nodig?

(Alders grijnst en gaat er eens voor zitten) "Je hebt helemaal gelijk. Dit idee is niet erg revolutionair, het is niet erg bijzonder, maar het is ook niet makkelijk voor elkaar te krijgen."

2. Wat doet zo'n concernloket eigenlijk?

"Het concernloket is een digitale databank waar overheden en in dit geval de Gasunie kennis verzamelen over regels en procedures. Het aanleggen van gasleidingen is voor de Gasunie alledaagse praktijk, maar niet voor gemeenten. Die moeten zelf uitzoeken waar het om gaat, wat de regels en de procedures zijn. Als die algemene informatie via het concernloket verkrijgbaar is, kunnen gemeente en Gasunie zich concentreren op locatie-specifieke problemen zoals de ligging van kabels of monumentale gebouwen precies in de buurt van gasleidingen. Dat is pure tijdwinst."

3. Waarom was het zo ingewikkeld om zo'n digitale vergaarbak in te richten?

"Het vraagt overheden en bedrijven om zich in de ander te verplaatsen. Bovendien moet er, om een concernloket succesvol te laten zijn, aan twee voorwaarden worden voldaan. Ten eerste moet de kwaliteit van de informatie hoog zijn, alle standaardinformatie, -procedures en -regels moeten er te vinden zijn. Die openheid is best moeilijk, want bedrijven moeten ineens allerlei interne gegevens ergens open en bloot neerleggen. Verder moeten gebruikers evenveel belang hebben bij een goed functioneren anders stopt één partij na verloop van tijd."

4. Is het niet gewoon het toevoegen van een extra laag?

"Het is zeker geen extra laag. Bij een concern-

loket is het een kwestie van één keer gegevens aanleveren en iedereen kan erbij. De Gasunie hoeft maar één keer uit te leggen hoe diep ze een leiding leggen. In de praktijk zien we dat het er dan juist overzichtelijker op wordt, er worden standaardmethoden ontwikkeld. Als één gemeente een goede oplossing heeft gevonden, nemen de anderen dat gewoon over. En waarom zouden ze ook niet? Daarnaast bemiddelt het concernloket. Wie een vraag heeft, kan op de site kijken of er al een antwoord op de vraag is gepubliceerd, maar de beheerders kunnen ook deskundigen erbij halen."

5. Wie gaat al die informatie bijhouden?

"Ik vind: de instanties die er het meeste van weten, die er toch al veel mee bezig zijn. Voor de Noord-Zuidpijplijn van de Gasunie ligt het beheer van de informatie bij de Milieudienst in Eindhoven. De Provincie Groningen doet dat voor de algemene zaken rond de Gasunie. En het loket wordt ook gevuld door vragen en antwoorden in het systeem op te slaan. Het enige personeel van het loket zijn de mensen die de informatie beheren. Het is nooit de bedoeling geweest een organisatie op te bouwen, maar om informatie toegankelijk te maken. De beginvraag was: Hoe kan ik ontbureaucratiseren?"

6. Hebben andere bedrijven ook iets aan het concernloket?

"Bedrijven met een bovenregionaal netwerk. Ik denk aan de hoogspanningsleidingen van Tennet, de spoorwegen of telecommunicatiekabels. Er is al belangstelling van de chemische industrie die leidingen heeft lopen van Rotterdam naar Antwerpen. Dit is een getest concept waarvan alle partijen zeggen dat het werkt. Als het idee aanslaat kan het model zo gekopieerd worden."

7. Het Rijk gaat de coördinatie van grote projecten voor gas zelf ter hand te nemen. Is het Concernloket nu overbodig?

"Het loket wordt daar helemaal niet overbodig door. Het Rijk stroomlijnt de procedures. Besluiten over verschillende vergunningen en ontheffingen worden nu tegelijkertijd en in onderlinge samenhang genomen. Maar het zorgt niet voor antwoorden op inhoudelijke vragen. De specifieke kennis daarvoor zit wel in het concernloket."

8. En wie betaalt dat allemaal?

"Van de ministeries van VROM en van EZ hebben we voor vier jaar subsidie gekregen. Die periode is bijna om. Er is 450.000 euro per jaar nodig om het loket open te houden. Je kunt stellen dat het bedrijfsleven dat moet betalen, maar dan rijst wel de vraag of het loket nog wel zo onafhankelijk is. Het Rijk, de provinciekoepel IPO en de Vereniging van Nederlandse gemeenten VNG hebben gevraagd om een financieringsmethode uit te denken. Ik zeg tegen VNO-NCW: steek vooral je vinger op en régel dat." ■

Wie is Hans Alders?

1989-1994 Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (PvdA)
1996-2007 Commissaris van de Koningin Groningen
2007- heden Bestuursvoorzitter Energiened Voorzitter stuurgroep Opschaling Concernloket, leidde als zodanig proefproject met digitaal verzamelen van kennis over de Gasunie